

Achtergrond en symboliek van Soekot

Bärry Hartog

Inleiding

Het woord 'Soekot' betekent 'loofhutten' of '(leger)tenten'. De bijbeltekst waarop het vieren van het Loofhuttenfeest gebaseerd is, is Leviticus 23:34-43. Het feest duurt zeven dagen. De achtste dag is een speciale dag, die in de loop der tijden nogal wat veranderingen heeft doorgemaakt en volgens mij niet als deel van het feest gezien moet worden. Er zijn mijns inziens twee dimensies aan het Loofhuttenfeest te onderscheiden, die in het vieren ervan grotendeels door elkaar heen lopen.

Oogst en woestijn

De eerste dimensie is die van een oogstfeest: het is feest omdat de oogst wordt binnengehaald en de Here de oogst heeft gezegend. In Leviticus 23:39 lezen we: 'Doch op de vijftiende dag van de zevende maand, wanneer gij de opbrengst van uw land inzamelt, zult gij zeven dagen het feest des Heren vieren; op de eerste dag zal er rust zijn en op de achtste dag zal er rust zijn.' Hier is, naast de zegen van de Here over de oogst die gevierd wordt, ook de oproep tot rusten opvallend. Na het harde werken van de oogsttijd biedt het Loofhuttenfeest een tijd van rust en bezinning.

De tweede dimensie van het Loofhuttenfeest is de herinnering aan de woestijnreis die het volk Israël

maakte toen het uit Egypte naar Palestina trok. In Leviticus 23:42-43 lezen we: 'In loofhutten zult gij wonen zeven dagen; allen die in Israël geboren zijn, zullen in loofhutten wonen, opdat uw geslachten weten, dat Ik de Israëlieten in hutten heb doen wonen, toen Ik hen uit het land Egypte leidde: Ik

Joodse man met loelav

ben de Here, uw God.' In Leviticus 23 worden de beide dimensies van het Loofhuttenfeest vrij nauw verbonden met de twee belangrijkste symbolen bij dit feest: de eerste dimensie is verbonden met de loelav, de tweede met de soeka of loofhut. Graag zou ik nu deze twee symbolen willen bespreken.

Loelav en soeka

Allereerst de loelav. Het woord 'loelav' betekent eigenlijk 'palm-

Schriftstudie
n.a.v.
Leviticus 23:42

... In loofhutten zult gij wonen zeven dagen; allen die in Israël geboren zijn, zullen in loofhutten wonen ...

Symboliek van Soekot

Soeka op balkon van een huis.

De soeka wordt gebouwd als herinnering aan de woestijnreis; echter de betekenis van de soeka gaat dieper dan slechts herinneren

bladeren', maar het wordt ook gebruikt als verzamelnaam voor de bundel takken waar deze palmbladeren deel van uitmaken en een citrusvrucht, de *etrog*. Deze vier elementen symboliseren volgens het Jodendom vier groepen Joden:

- Palmtakken hebben smaak, maar geen geur en staan voor de mensen die de *Thora*, maar geen goede daden bezitten.
- Myrthetakken hebben geen smaak, maar wel geur en staan voor mensen die niet de *Thora*, maar wel goede daden bezitten.
- Wilgentakken hebben smaak noch geur en staan voor mensen die noch de *Thora*, noch goede daden bezitten.
- De citrusvrucht heeft zowel smaak als geur en staat voor mensen die zowel de *Thora* als goede daden bezitten.

Tijdens de morgendiensten in de synagoge wordt deze *loelav* naar voren, naar achteren, naar links en naar rechts bewogen als teken dat deze bundel de mensen uit alle vier de windstreken symboliseert. Alle mensen zijn zo verbonden met het Loofhuttenfeest, dat een sterk universeel karakter draagt.

Vervolgens de *soeka*. De belangrijkste regels bij het bouwen van een *soeka* zijn de regel dat het dak van een *soeka* gedeeltelijk doorzichtig moet zijn, zodat de 'bewoner' van de hut de sterren kan zien, en de regel dat een *soeka* niet zo stevig moet zijn dat hij bij zware wind blijft staan. De *soeka* wordt gebouwd als herinnering aan de woestijnreis; echter, de betekenis van de *soeka* gaat dieper dan slechts herinneren. De *soeka* zet je stil bij de vergankelijkheid van het leven. Door in de *soeka* te zijn, word je stilgezet bij de kwetsbaarheid van het mens-zijn: je hebt tijdelijk geen huizen om je te beschermen, maar je verblijft in een bouwvallig hutje onder de 'blote' hemel. Hierdoor zet de *soeka* je tevens stil bij de afhankelijkheid van de Here. Dit is ook de link met de woestijntocht: bij het trekken door de woestijn was het volk Israël uiterst kwetsbaar en zo volledig afhankelijk van de Here; op dezelfde manier wordt bij Soekot stilgestaan bij het leven, dat nog steeds kwetsbaar is, en het feit dat wij mensen – ook al kunnen we het nog zo goed hebben – ten diepste afhankelijk zijn van Hem.